

http://arkivverket.no/URN:rg_read/31072/28/

Anno 1786 den 19 Junii blev holdet almindelig Sommer- Skatte og Sageting for Hillesøe Tinglavs Almue paa gaarden Wang af Sorenskriver Heiberg i Overværelse af den fra Amtet constituerede Foged Hr Christian Kildal med efterskrevne 8te Eedsvorne lavrettesmænd: Hans Henrich Brox Tusøen i Stædet for Jens Henriksen Hillesøen, Peder Olsen Buvigen, Christopher Kiildsen Strømmen, Iver Steffensen Schognes, Hans Jonsen Hogøen, Zacharias Olsen Schognes, Anders Eliassen Kirchevig i Stædet for Peder Hansen Storsletten og Cornelius Larsen Hillesøen.<..>

[Folio 175 Thomas Thomasens sak mot Rasmus Faber Edøen for gjeld. Sakvolderen er ved døden avgått og gjelden tas til skifteretten.]

[Folio 175 Proprietær Moursunds sak mot Roald Kiildsen og Serine Torstensdtr for leiermål. Saken avgjort i minnelighet.]

Folio 176 Ole Ingebrigtsen Mestervigs Sag contra Zacharias Larsen Eliasnes. Da denne Sag, blev paaraabt, mødte Sagvolderen for Retten og erbød sig godvillig at ville erstatte Sagsøgeren de paa denne Sag hidtil anvente Omkostninger som beløber til sammen til 2rd 4s; Med dette Tilbud declarerede Sagsøgeren sig fornøyet og blev saaledes \sagen/ i mindelighed afgjort.

[Folio 176. Moursunds sak mot Niels Diberg og Anna Maria Mielle for leiermål. Dette var 3 leiermål, det første skjedde for 8 år siden i Bergen med Jon Erichsen, det andre for 5 år siden på Bensjord med drengen Elias Eliassen. Hun er 25 år gammel. Nils Dilberg nektet for å være barnefar. Han ville sverge seg fri men under eden tilstod han å hatt samkvem med henne men trodde ikke han var barnefar. Saken til doms på sorenskriverens hjemsted Lilleskog 31 Juli.]

[Hans Andreas Moursund fremstiller for retten håsetene på den uheldige reise til Bergen forrige år. Styrmann Anders Christensen Foss fra Bensjord, Johan Peter, tjener på Bensjord, Jørgen Willumsen Mielle, Peder Mortensen Mielle, Morten Pedersen Tisnes, Rasmus Olsen Hugøen, Hans Bastian Hugøen og Ole Christensen Sand. De bekreftet at styrmannens journal fra reisen var riktig. En del varer ble skadet på reisen av sjøvann og rotter og jekten ble liggende i Bochelsund over vinteren.]

[Sr Thomas Thomasen innstevner bygdefarskipper Sr Hans Moursund på vegne av befrakterne. Saken utsatt til høstetinget.]

Hr Foged Holmboe havde til dette Ting ved mundtlig Varsel ladet indstevne paa Justitiens Vegne Niels Mogensen Lanes til at anhøre Vidner, Paastand og Irettesættelse og derefter at lide Dom for sin ulovlige Behandling paa Sand afvigte Sommer, hvor han paa en voldsom maade har udtaget et Piigebarn af afdøde Christen Christophersens døre. Den Constituerede foged Hr Christian Kildal begierede Sagen i Rette. Den Søgte blev paaraabt men mødte ikke. De 2de Stevne vidner lensmand Kiergaard og Friderich Jørgensen Findfiord afhiemlede med Eed for Retten at denne Stevning for Sagvolderen lovligen var bleven forkyndt. Actor anmeldte dernæst at han til denne Sags Oplysning havde ladet indstævne 4 Vidner, enml: Elen Thomasdr Sultenvig, Dorthe Jensdtr Sultenvig, Elen Larsdtr Schutvigen og Kirsten Andersdtr Sand, hvoraf de 3de mødte

personlig for Retten, men Dorthe Jensdr Sultenvig mødte ikke efter paaraab. De 3de mødende Vidner bleve af Retten formanede at vogte sig for meenEed, soer derpaa med oprakte Fingre paa Sandheds Udsigende og aflagde følgende Forklaring sc: 1te Vidne Elen Thomasdr: saae at Niels Mogensen Lanes afvigte Sommer kort for Slotaanden kom i Enken Efter Christen Christophersen Sand, hendes huus, en mandags morgen og begierede at hun skulle lade hendes datter Christiane følge med ham og da Enken dertil svarede Nei, at hun ikke ville slippe hende, svarede Niels Monsen at han skulle tage hende, og da Enken viidere spurgte ham efter hvis befaling han ville borttage hendes Datter, svarede han at det skeede efter Provstens i Tromsen. Enken nægtede derpaa for ham, at Barnet ikke var hiemme, hvorpaa Niels Mogensen gik til en af Granderne og da han kom tilbage igien og havde faaet Viidenskab om at Piigen var hiemme hos sin moder, paastod han fremdeles at ville have Pigen som han sagde han skulle have frem, hvor de endog havde gravet hende need. Vidnet gik derpaa du af Enkens Stue og saae siden at Niels Mogensen tilligemed hans Søn Mogens Nielsen kom ledende med barnet imellem sig, og bragte det ind til Granden Peder Sørensen paa Sand. Vidnet reiste derpaa af landet og vidste intet viidere at forklare om denne Handel, hvorføre samme fra Retten blev afskediget. Det 2det Vidne Ellen Larsdatter Schutvigen forklarede: At samme mandags morgen som første Vidne allerede har opgivet, var hun i Enken Ellen Andersdtrs huss og baade saae og hørte, at Niels Mogensen Lanes fordrede Pigen Christiane, og da Enken ikke godvillig ville aflevere hende, men havde forvaret Pigen i et Kammers som var nær ved Stuen, spendte Niels Mogensen Dørren op og tog Pigen du med magt og sagde til Enken: du skal see at ieg skal tage hende for begge dine øyne din forbandede bigge?; Barnet løb derpaa hentil moderen som sad paa Dørstokken, og bad: kiære moder slip mig ikke; moderen som sad med et diende barn i Armen tog barnet omkring livet til sig, og Niels Mogensen derimod tog barnet omkring fødderne og hans søn Mons Nielsen tog det om axlerne og da vidnet som tog det spæde barn til sig, advarede saavel moderen som Niels Monsen og hans søn, at de ikke skulle slides om dette barn, slap moderen barnet og Niels Monsen tilligemed hans søn, gik med det grædende barn paa Dørren og bragte samme ind til naboen hvorfra Vidnet saae at de siden førte det til Baaden og vordi derpaa afsted med det. Viidere vidste ikke dette vidne at forklare, blev derpaa fra Retten demitteret.

Det 3die Vidnes sc: Kirsten Andersdr Sands Forklaring er i et og alt overenstemmende med det 2det Vidnes sc: Ellen Larsdtrs, uden nogen mindste Forandring. Dette Vidne blev derpaa fra Retten demitteret. Efterat disse 3de Vidner vare blevne afhøte, begierede Actor at saavel Sagvolderen som det udeblevne Vidne maatte blive af Retten forelagt de til næste Ting. Eragtet: Den indstevnte men ikke mødende Sagvolder Niels Monsen Lanes bliver herved af Dommeren forelagt at møde med sit tilsvar i denne Sag til næste Ting, til den Tiid og stæd som nærmere ved Tingbrevet vordt bekientgiordt.

Til samme Tiid og Stæd forelægges det udeblevne Vidne Dorthe Jensdr Sultenvig at møde under lovens Falsmaal, for at aflægge sin eedelige forklaring i Sagen. Denne Eragtning blev af Retten afgivet efterat de 2de Stevne Vidner lensmand Kiergaard og Friderich Jørgensen Findfiord havde med deres Corporlige Eed afhiemlet Stevningens lovlige Forkyndelse for Vidnet Dorthe Jensdr beste: lavdag.

[Propr. Moursund lot fredlyse øya Edøen, med dun og eggevær.]

[Fogd Kildal meldte om at det var funnet vrakrester ved Voxøen som skulle selges på auksjon.]

http://arkivverket.no/URN:rg_read/31072/40/

Anno 1786 den 2den Octobr. Blev holdet almindelig høste-Ting paa gaarden Wang for Hillesøe Tinglavs Almue af Sorenskriveren Ole Bornemann Heiberg i Overværelse af den constituerede foged hr Christian Kildal og efterskrevne 8 Eedsorne Lavrettesmænd: Andreas Hansen Navern i stædet for Hans Jonsen Haaøen, Cornelius Larsen Hillesøen, Christopher Kiildsen Strømmen, Iver Steffensen Strømsfiorden, Jens Henrichsen Hillesøen, Zacharias Olsen Nordmielle, Diderich Andersen Sandvig i Stædet for Peder Hansen Storsleth og Peder Olsen Indre Buvig.<..>

[Fol 29 Thomas Thomasens sak på befrakternes vegne mot Skipper Hans Andreas Moursund. Vitner svarer om reisen.]

Folio 29. Justitz Sagen contra Niels Mogensen Lanes for hans voldsomme Behandling mod Christen Christophersens barn paa Sand. Actor fremlagde i Retten den paa forrige Ting falden Eragtning i Sagen som blev læst til Indlemelse i Acten. Sagvolderen som mødte for Retten, tilstod at denne Rettens lavdag er bleven ham lovligen forkyndet. Det paa forrige Ting forelagte Vidne i Sagen Dorthe Jensdtr Sultenvig mødte for Retten og blev efter Actors Begiæring af lovbogen forelæst Eedens forklaring, desuden blev Vidnet af Retten formanet at vogte sig for meenEed, soer med oprakte fingre paa Sandheds Udsigende og forklarede følgende: Da Niels Mogensen Lanes kom paa gaarden Sand, for hos Christen Christophersens Enke at afhente Enkens Datter Christiane, var hun tilstæde og hørte at Niels Mogensen sagde til Enken. At han nu var kommen for at afhente hendes Datter, og da moderen vegrede sig for at aflevere hende, sagde Niels Mogensen at han havde Provsten Hr Schielderups Ordre til at tage hende, og da moderen begierede at see denne Ordre, svarede han at hun forstod sig ikke derpaa om han ville forelægge hende den og at han nu ville have Barnet med sig om han end skulle bli paa Stædet i 8 Dage. Efterat denne Samtale var Falden imellem Enken og Niels Mogensen, reiste Vidnet fra gaarden og veed intet at forklare om hvad der viidere forefaldt imellem disse 2de Personer. Da vidnet var kommen et Støkke fra landet, saae hun at Niels Mogensen og hans Søn kom ledendes med barnet imellem sig og gik ind til granden paa gaarden. Videre vidste ikke dette Vidne at forklare i denne Sag, hvorfor samme fra retten blev demitteret. Citanten lod tilføre paa Justitiens Siide: Det er med 2de eenstemmige Vidners Eedelige Forklaring her for Retten paa næst forrige Ting beviist og forklaret: At Sagvolderen Niels Mogensen har forrige Sommer Kommet i Christen Christophersens Enkes huus paa Sand og der med magt udtaget et Piigebarn samt spendt hendes Dørre i støkker, hvorved han har lagt Volds giærning tydelig for Dagen, ligesom han og har brugt ubequemme ord til Enken; thi bliver min Paastand at Sagvolderen maatte ved Dom tilfindes at betale sine Voldsbøder med 3de 40 lod Sølv og for sine ubeqvems Ord mod Enken ansees med en Mulct til Justitz Cassen og den nordenfieldske Vej kasse, samt at betale alle paa Sagen anvendte Bekostninger efter lensmandens indgivne og her i Retten Fremlagde Regning, som beløber til 5Rdr 2E 12s: foruden Rettens Gebyr og det stemplede Papiir til lavdagen, hvilket saaledes fra Justitiens Siide indlades under Dom. Den af lensmanden fremlagde Regning over bekostningerne i denne Justitz-Sag, blev efter Actors begiæring inden Retten læst til viidere Indlemmelse i Acten. Sagvolderen Niels Mogensen lod tilføre til sit Forsvar at han af stædets Præst Provsten Hr Schielderup blev 2den Pintzedag forrige aar anmodet om at tage dette Fader- og moderløse barn til sig for at besørge dets Opdragelse; og fik dertil en skriftlig fuldmagt af Provsten som han anviiste i Retten saa lydende: hermed gives velagte mand Niels Mogensen i Malangen Fuldmagt og Ordre til at til sig tage det Fader- og moderløse

Piigebarn Christiane Christensdatter paa Sand, som nu er i hendes alders 8de aar, da ieg ei tvivler at denne forenevnte Christelig Sindet mand joe drager ald Christsommelig Omsorg for dette forladte barns baade aandelig og legemlig Tarv og beste. Tromsøe d 15 Maii 1785. Hr: Schielderup. Og da han med denne Provstens ordre meldte sig hos Enken, ville hun ikke udlevere Barnet. Sex eller Syv Uger derefter kom han atter igien til Tromsen, hvor han af Provsten blev tilspurgt om han havde faaet Barnet, og da han sagde nej, beordrede Provsten ham til at tage barnet til sig i Følge den ham forhen givne Befaling. Paa grund af denne troede han sig nu berettiget til at tage barnet og tænkte ikke at det skulle have nogen onde Følger af sig. Dette formoder han at retten tager i Overveijelse, og ikke anseer ham saa strafskyldig for denne sin handling som Citanten formeener. Som barnets Fadder ansaae han sig desuden forpligtet til at drage Omsorg for dette Faderløse barns Opdragelse. Provsten hr Schielderup fremstod for Retten og forlangede Tilladelse at lade tilføre Rettens Protocol følgende grunde, han formeener at være gyldige for den af ham udstædde Ordre til Niels Mogensen 1: erklærede han at han alt forvel kiendte barnets Christiane Christensdatters Stifmoders ubequemhed til at betroes hendes baade vankmodige og meget slet artede Stifbørns Opdragelse. 2den: Da hendes afdøde mands liig blev begravet, indfandt hun sig selv i mit huus og med bøn og graad beklagede at hun intet havde at underholde sine børn med og at hendes Stifbørn alle lige til den allermindste, undtagen hendes ældste Stifsøn, vare ulydige og vanartige, bad mig derfor at ieg vilde lade disse hendes Stifbørn udsettes til gotfolk i meenigheden til hvem ieg vilde, dog at den i denne Sag benævnde Christiane Christensdr ingenlunde maatte komme til hendes Søster som er gift med Rasmus Rasmusen i Korvigen i Lendvig Sogn. 3die De nærmeste Naboer af denne Christen Christophersens Enke, indfandt sig ogsaa i mit huus med indstændig begiering: at ieg io før io? Heller ville drage Omsorg for den afdøde Christen Xstophersens efterladte børns Udsettelse til gotfolk i Sognet, da de hie baade gik hungrige og nøgne uden Tilsyn, uden Tugt og Are, hvorved de baade selv selv bleve meere Ryggsløse og deres nemlig Naboernes børn ikkun lærte af dem hvad som var ondt og udydigt; Af disse Aarsager fik ieg Niels Mogensen med megen Møye overtalt at imodtage dette omnævnte barn til lovlige og Christelig Opdragelse. Da ingen af Parterne havde noget viidere at tilføre denne Sag, blev af Dommeren saaledes Eragtet: Sagen optages til Doms Afsigelse paa Sorenskriverens hjemstæd Lilleskov mandagen den 13de næstkommende Novbr som tiener Parterne til Efterretning.

Til lavrettesmænd for tilkommende Aar, blev af Retten udnævnte følgende: 1: Haldor Christensen Grebstad, 2: Jørgen Pedersen Sommerøen, 3. Niels Pedersen Wadstrand, 4: Magnus Madsen Katfiord, 5: Andreas Nielsen Oldervigen, 6: Hans Isachsen Wadstrand, 7: Christen Nielsen Oldervigen og 8 Ole Bastiansen Bachejorden.<..>

http://arkivverket.no/URN:rg_read/31072/67/

De paa høste-tingene 1786 til Doms optagne Sager er paa gaarden Lilleskoug, efter berammelsen udi 2de Eedsvorne Laugrettesmænds Overværelse bleven afsagt følgende.

Dommen:

Fol: 42 Udi Justitz Sagen contra Niels Mogensen Lanes for voldsom Opførsel udi afgl: Christen Christophersen Sands huus en:? Er:? Afsagt Mandagen d: 13de November 1786. Af de 2de paa Hillesøe Sommerting dette Aar afhørte Vidners nemlig Ellen Larsdatter Sultenvigens og Kirsten Andersdatter Sands eedelige og eenstemmige forklaring for Retten er bleven oplyst, at Niels Mogensen Lanes forrige Aars Sommer skal udi Enken efter afgl: Christen Christophersen Sands huus ikke alle??ste have brugt en voldsom

Opførsel ved at opspænde dørren til et kammer i Enkens huus og med Magt at udtage og bortføre Pigen Christiane, men endog skiældt Enken Selv Elen Andersdatter for en bitgin?. Vel har bemeldte Niels Mogensen til Undskyldning for denne sin handling fremlagt i Retten sin Sognepræstes Provsten Hr Schielderups Fuldmagt og Ordre til ham at tage til sig Pigen Christiane som et Fader- og moderløst barn for at besørge dets Chriistelige Opdragelse, men da denne Ordre ingenlunde gav eller kunde give ham Rettighed til at bruge nogen voldsom Adfærd i Enkens Huus for at opfylde sin Præstes foranstaltning, saa kan han ikke undgaae at blive anseet efter lovens 6te Bogs 14 Cap. 2 Art: som en Voldsmand og desuden med Penge-Straf at forsone de mod Enken brugte utilbørlige Ord efter lovens 6 Bogs 19 Cap: 4 Art: Thi kiendes for Rett: Niels Mogensen Lanes bør for sin voldsomme Opførsel udi Ellen Andersdatter Sands Huus at bøde sine Voldsbøder med 3dr 40mr? Lod Sølv eller 60 Rdr som tilfalder den Nordenfieldske Vej Casse og for siin ubeqvems Ord mod Enken 2 Rdr til bemeldte Casse og ligesaa meget til Justitz Cassen. End viidere bør han at betale den paa denne Justitz Sag anvendte Omkostninger med 7rd 2£ 8s: Hvilket alt fuldbyrdes inden 15ten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Doms Acten beskrevet.

http://arkivverket.no/URN:rg_read/31072/107/

Anno 1787den 20de Junii blev holdet almindelig Sommer, Skatte- og Sage-Ting paa gaarden Wang for Hillesøe Tinglavs Almue af Sorenskriver Ole Bornemann Heiberg i Overværelse af Kongel. Mayts Foged Hr Jens Holmboe, tilligemed efterskrevne 8 Eedsorne Lavrettesmænd hc: Haldor Christensen Grebstad, Christen Nielsen Oldervigen, Jørgen Willumsen Mielle, i stædet for Niels Pedersen Vadstrand, Arne Andersen Strømmen i Stædet for Jørgen Pedersen Sommerøen, Hans Isachsen Wadstrand, Andreas Nielsen Oldervigen, Ole Bastiansen Bachejord, og Lars Christian Olsen Tusøen i Stædet for Magnus Madsen Katfiord.<..>

Ditto til Anders Nielsen paa 8 m£ Fiske landskyld i gaarden Lanes. Givet til Tugthuuset 8s:<..> Ditto til Henrich Fordelsen paa 6£ fiskes landskyld i gaarden Bachebye. Givet til Tugthuuset 8s. Ditto til Cornelius Hansen paa 6£ fiskes landskyld i gaarden Bachebye. Givet til Tugthuuset 8s. Ditto til Morten Mortensen paa 18m£ Fiskes landskyld i gaarden Sand. Givet til Tugthuuset 8s. Ditto til Ingebrigt Eliassen paa 18m£ fiskes Landskyld i gaarden Ouersvog. Givet til Tugthuset 8s.

[Moursund leverte regning på sine omkostninger i saken mot de to søsknene Peder Henriksen og Anna Henriksdatter som var dømt for blodskam.]

[Fogden Holmboe solgte en avbrukket mast som var funnet til Hans Andreas Moursund.]

[Fogden spurte tingretten om hvilken verdi tømmeret Ole Nielsen Stat og presten hr Schielderup hadde fått fra Mallangens skog. Verdien vurdert til 60 hhv 20 Rdr.]

[Fogden spurte lagretten om Lars Christensen fra Hillesøy sogn og Henrich Hansen Mæfiord nå kunne betale sine doble leiermålsbøter. Begge var i "ussel forfatning" og "meget jammerlig tilstand".]

[Folio 37. Befrakternes sak contra Hans Andreas Moursund. Ingen av partene møtte.]

http://arkivverket.no/URN:rg_read/31072/112/?size=full&mode=0

Anno 1787 den 1te October blev holdet almindelig Høste-Ting paa gaarden Wang for Hillesøe Tinglavs Almue af Sorenskriver Ole Bornemann Heiberg i Overværelse af Hr Christian Kildal paa Hr Foged Holmboes Vegne og efterskrevne 8te Eedsvorne Lavrettesmænd: Jon Clausen Mielle i Stædet for Hans Isachsen Wadstrand, Peder Olsen

Buvig i Stædet for Christen Nielsen Oldervigen, Andreas Nielsen Oldervigen, Claus Clausen Mielle i Stædet for Niels Pedersen Wastrand, Ole Bastiansen Bachejord, Friderich Erichsen Lochhelle i Stædet for Magnus Madsen Nordfiord, Iver Steffensen Nordmielle i Stædet for Jørgen Pedersen Somerøen og Haldor Christensen Grebstad.<..>
[Folio 104. Thomas Thomasons sak på befrakternes vegne mot Hans Andreas Moursund. 5 regninger ble levert retten. Saken utsatt til neste ting.]
[Fogden innstevner Diderich Andersen Sandvigen for ulovlig brennevinssalg. Saken utsatt etter vitneavhør.]
[Fogden innstevner Peder Olsen Buvigen for ulovlig brennevinsalg. Saken utsatt etter vitneavhør.]
[Peder Olsen Buvigen innstevner Zacharias Nielsen Buvigen for å ha brukt hans hest. Vitneavhør, saken så avgjort i minnelighet.]
[Skipper Hans Henrich Brox Tusøen innstevner Einer Andersen Ræchvigen for å ha nektet å seile med Jekten til Bergen. Møtte ikke, utsatt.]
[Fogden begjærte at lagrettemannen Magnus Madsen Katfiorden, som ikke møtte til tinget, ble idømt mulkt.]
Til lavrettesmænd for tilkommende Aar, blev af Retten opnævnt: Ingebrigt Eliassen Oursfiorden, Jon Andersen Røsholm, Johannes Eliassen Espenes, Ole Thomasen Engenes, Erich Hansen Tromvigen, Jacob Olsen Mielle, Peder Hansen Grebstad og Hans Jonsen Kalfiorden.<..>

http://arkivverket.no/URN:rg_read/31072/147/

Anno 1788 den 15 Maii, blev oldet almindelig SommerTing paa Gaarden Wang for Hillesøe Tinglavs Almue, af Sorenskriver Ole Bornemann Heiberg i overværelse af Kongel mayts Foged Hr Jens Holmboe, tilligemed efterskrevne 8 Eedsorne lavrettesmænd hc: Thomas Olsen Grebstad i Stædet for Ole Thomasen ibd; Ole Christian Mielle i Stædet for Jacob Olsen ibd: Hans Jonsen Echernes, Erich Hansen Tromvigen, Jon Andersen Røsholmen, Peder Hansen Grebstad, Johannes Eliæsen Aspenes og Ingebrigt Eliæsen Oursfiord. <..>
[Skipper Hartvig Jentoft på Wæbbestad i Kvæfjord tilbyr på vegne av sine stedøttre Berthe Cicilia og Berthe Lucia Hveding lån fra deres faderarv på 2555rd mot rente og sikkert pant. Ingen anmeldte seg.]
Ditto til Johannes Ingebrigtsen paa 12£ i Gaarden Aspenes. Givit til Tugthuuset 8s. Ditto til Anders Ediæsen paa 18m£ i gaarden Nordfiordbotten. Givit til Tugthuuset 8s.<..>
[Almuen tilspurt om de ville at Odelsretten skulle avskaffes i Norge, ifm en ansøknig fra endeel Bønder i Aggershuus og Smaalehnerne.]
[Folio 108. Sr Thomas Thomasens sak på befrakternes vegne mot skipper Hans Andreas Moursund. Ingen møtte.]
Folio 108. Justitz-Sagen contra Diderich Andersen Sandvigen, for ulovlig brendeviins-Salg. Actor erklærede at han af mangel paa beviis frafaldt Sagen.
[Folio 109. Sak mot Peder Olsen Buvigen for brennevinssalg. Frafalt på mangel av bevis.]
[Folio 110. Skipper Hans Hendrich Brox Tusøen mot Einer Andersen Rækvigen for motvillighet mot å seile med Jekten til Bergen 1787. Avgjort i minnelighet.]

Proprietair Sr Hans Andreas Moursund, som Sigteberettiget, anmeldte for Retten, at han til dette Ting paa Justitiens Vegne havde ladet indstevne en uconfirmeret Dreng ved Navn Christopher Christensen Espenes til at anhøre Vidner, Paastand og Irettesettelse og derefter at lide Dom for hans udøvede Tyverie hos hans Foster-Fader Christopher

Christensen Espenes, som nu ved døden er afgaaet, hvilket Tyverie han om Vinteren i Aaret 1786 skal have begaaet ved at borttage fra bemte sin Foster-Fader 10 Rdr Penge. Actor anmeldte derhos, at han til denne Sags viidere Oplysning havde ladet indstevne 2de Vidner hc: Ole Ingebrigtsen Mestervigen og Samson Nordbye. Citanten begierede Sagen i Rette. Den Søgte Christopher Christensen Espenes mødte personlig for Retten og tilstod lovlige Varsel udi denne Sag og aflagde følgende Vedkiendelse om det af ham begangne Tyverie hc: Om Vinteren 1786 gik han ind paa Christopher Christensen Espenes, hans husbondes Stabur, ved at skue Dørren op og der fandt han ved Siden af en Kurv, Nøgelen til en paa Staburet staaende Kiste og med bemte Nøgel oplukte han Kisten og udtog af en deri liggende blære endeel Penge i Sølvmyndt, men hvad Salgs myndt og hvormange Penge det var, vidste han ikke at opgive; disse af ham borttagne Penge, forvarede han i et Veedskiul staaende i Gaarden, hvor hans Madmoder Nille Samsonsdtr kom over Pengene som han strax tilstod at have udtaget af den paa Staburet staaende Kiste. Det som gav ham Anledning til at Borttage disse penge, var, at han havde seet at hosbonden havde forvaret penge udi Kisten. Drengen forklarede ellers, at han er fød paa Gaarden Sand i Hillesøe Tinglav af Christen Christophersen og Guren Olsdtr som begge ved døden ere afgaaet. Da han var 9 aar gammel, kom han til afgangne Christopher Christensen Espenes som var hans Farfader og var i hans huus i 4 Aar, men hvor gammel han nu var, kunde han ikke egentlig opgive. Blant pengene tilstod han end viidere, at der fandtes en bance Sæddel og at denne, saavelsom Sølvmyntene, fandtes af hans madmoder, uden at noget var forsvundet deraf. Denne Drengens afgivne Forklaring blev for hannem oplæst og tilstaaet at være ganske rigtig og overenstemmende med Sandhed. Actor framstillede derpaa for Retten de 2de udj Sagen indstevnte Vidner hc: Ole Ingebrigtsen Mestervigen og Samson Nordbye, som begge af Retten blev formanede at vogte sig for meenEed og efterat Eedens Forklaring var bliven dennem af lovgogen Forelæst, soer med opragte Fingrer paa Sandheds Udsigende, og forklarede: At i fior var han en af Pintzedagene, men enten det var 1te eller 2den Pintzedag, kunde han ikke mindes, nærværende ved Tromsø Kirke, og da Præsten havde Drengen for sig i anledning af dette Tyverie, hørte han at bemte Dreng provide? Saadan en Bekiendelse for Præsten, i hans og det 2det indstevnte Vidnes Overværelse: om Vinteren 1786 da han en Dag saae at Pigen i huuset havde været paa hans husbondes Stabur, for at udtage noget meel, gik han strax efter og skuede dørren op paa Staburet, og da han paa den maade var kommen ind, fandt han Nøglen i en der staaende Kiste og efterat han havde oplukt samme, fandt han i Kisten liggende en Nøgel til en anden paa Staburet staaende kiste, hvoraf han udtog endeel Penge, som han bevarede udi et ham selv tilhørende lidet Skriin, som han puttede ind udj et Veed-Skiul der stod i Gaarden. Da Drengen fornåm at hans madmoder var kommen efter dette Tyverie, adspredde han pengene hist og her i Sneen, men ved Eftersøgning fandt hun hc: Madmoderen de bortstaalne penge, som efter hendes Sigende skulle beløbe til 10 Rdr ikun, paa 4? 12s. nær. Dette Vidne blev derpaa fra Retten afskeediget. Det 2det Vidne hc: Samson Nordbye afgivne Forklaring, var i et og alt overenstemmende med det 1te Vidnes, hvorpaa ham blev fra Retten Dmitteret. Actor erklærede paa Rettens Tilspørgsel, at han ikke denne Gang havde tilstæde den behørigte Præste-Attest, men lovede til Høste-Tinget at anskaffe samme, til hvilken Ende han Begierede at Sagen til den Tiid maatte vorde udsat, da han agtede at indkomme med sin viidere Paastand; Midlertid begierede han af Kongens Foged, at en Defensor maatte blive beskikket for Drengen, der Kunde fremkomme med hvad der kunde tiene til hans Forsvar. Lensmand Sr Andreas Kiergaard blev derpaa efter Actors Anmodning af Fogden udnævnt til Defensor for denne Tyvs-Delinquent og til høste Tinget at indgive sit Forsvar for Drengen. Da Actor ikke denne? Sinde? Havde noget viidere at lade tilføre denne Sag,

blev af Retten saaledes Eragtet: Den forlangte Anstand i Sagen bevilges til Høste-Tinget, til hvilken Tiid det paaligger Sagsøgeren at anskaffe den fornødne Præste-Attest, som kan give Retten den behørig Oplysning om saavel Drengens Alders, som øvrige moralske Character; og som det af saavel Drengens som Vidnernes afgivne Forklaring erfares, at Drengens madmoder Nille SamsonsDtr, kan give den beste Oplysning om Sammenhængen med dette begaaede Tyverie, saa paalegger det Actor, iligemaade at besørge hendes lovligen indvarslet at møde her for Retten til bemte Høste-Ting, til den Tiid og Stæd, som nærmere ved Tingbrevet vorde Kundgiort. Til samme Tiid haver ligeledes den af Fogden beskikkede Defensor Lensmand Sr Kiergaard at forfatte og indkomme med sit Forsvar for Tyvs-Delinquenten..

[Skipper Sr Ole Nielsen Wang innstevnet Ole Nielsen Buvigen for at han har igjenkastet støen paa sin forrige plass Hækkingen. Den innstevnte møtte ikke.]

[Skipper Ole Nilsen Stat innstevnet Ole Nielsen Buvigen for å erstatte ham den årlige grunnfrelse på Hækkingen. Møtte ikke.]

http://arkivverket.no/URN:rg_read/31072/207/

Anno 1788 den 30te Septmbr: blev holdet almindelig høste-Ting paa Gaarden Wang for Hillesøe Tinglavs Almue. Retten blev betient i Hr Sorenskriver Heibergs lovlige forfald, ved hans af Amtet Constituerede og Eedsorne Fuldmægtig Michael Gierler tilligemed efterskrevne 8 Eedsorne Lavrettesmænd hc: Anders Eliassen Nordfiorden i Stædet for Ingebrigt Eliassen Oursfiord, Ole Ingebrigtsen Mestervig i Stædet for Hans Jonsen Kalfiorden, Christopher Larsen Eliasnes i Stædet for Jon Andersen Lørholm?, Lars Ingebrigtsen Eliasnes i Stædet for Erich Hansen Tromvigen, Jacob Olsen Mielle, Johannes Eliassen Aspenes, Peder Hansen Grebstad og Ole Thomasen Grebstad.<..>

Folio 143 Justitz-Sagen indstevnet af Proprietair Sr Hans Andreas Moursund contra den uconfirmerede Dreng Christopher Christensen Espenes, for begangen Tyverie. Paa Actors Vegne mødte lensmand Sr Otto Dischingthun til Sagens viidere Procedure. Den paagiældende Christopher Christensen var ikke nærværende, men hans beskikkede Defensor Lensmand Andreas Tønder Kiergaard mødte for Retten udi denne Sag; ligeledes mødte for Retten den Actionerede Drengs Madmoder Nille Samsonsd og efterat Drengens Forklaring og bekiendelse for hende var oplæst, tilstod samme at forholde sig rigtig med dette Tilleg at det det var 10 Rdr som blev bortstiaalen af Drengen Christopher Christensen og at hun endnu ikke har faaet meere deraf tilbage end 5rd 5£ 4s;; altsaa Rester endnu 4rd 12s;; Och dette forholder sig rigtig, saavel som og at disse penge vare bortstiaalne uden hendis viidende eller Samtykke, det bekræftede Compantjnden med sin Saligheds-Eed for Retten. – Sr Dischingthun paa Actors Vegne producerede dernæst i Retten Sognepræsten Hr Provst Schielderups Attest angaaende Drengens Alder, dateret Wangs Tingsted den 30te Septmbr 1788, som blev læst til Actens Indlemmelse, hvornæst han begiærede Sagen til Doms optagen og den skyldige tilfunden den Straf som Lov og Forordninger dicterer, samt Sagens Omkostninger at erstattes efter Regning og saaledes fra sin Side undlod Sagen under Dom. – Defensor Lensmand Kiergaard begiærede Protocollen følgende tilført: Da det noksom tydelj er beviist her for den Respective Ret, ikke allene efter Drengens egen Tilstaaelse, men og af de under Retten examinerede Vidners Forklaring, men og af den udi Retten indleverede Præste-Attest: at Drængen, den Tiid Forseelsen var begaaet, var i sine unge, d?? Aar og af viidere Forklaring ikke havde Forstand at forvare Tyve-kosterne?, kan samme Tyverie ikke ansees som grov Forseelse, men heller af et barn, der verken havde Fortsand paa

hvad Penger havde at betyde, eller hvad deraf der ville følge paa samme. Kan altsaa ikke ansees for andet end barneværk? Der med Børne-Tugt bør at rævses. Da ingen havde noget viidere at lade tilføre i Sagen, blev af Dommeren med lavrettet som meddomsmænd Eragtet: Sagen optages til Doms Afsiigelse paa Sorenskriverens Hiemstæd Lilleskov Tiirsdagen d 4de Novmbr førstkommende, som tiener vedkommende til Efterretning.

[Folio 143 Thomas Thomasens sak på befrakternes vegne mot Sr Hans Moursund. En rekke dokumenter lagt til akten. Saken utsatt "en gang for alle" til neste ting.]

[Folio 144 Skipper Ole Nielsen Stat mot Ole Nielsen Buevigen for at han "igienkastede Støen i Hækkingen". Saken avgjort i minnelighet.]

[Folio 144 Ditto mot Ole Nilsen Buvika for grundfrelse. Saken avgjort i minnelighet.]

[Tingsvitne om Enken Madame Hysings testamente]

[Sogneprest Rasmus Schielderup stevner Proprietær Hans Andreas Moursund angående en hval som presten mener seg berettiget til. Moursund møtte ikke, saken utsatt.]

Til lavrettesmænd for tilkommende Aar blev af Retten opnævnt: Anders Nielsen Lanes, Torløv Olsen Mielle, Niels Pedersen Wadstrand, Hendrich Fordelsen Bachebye, Hans Mogensen Sørmielle, Claus Clausen ibd.; Jon Clausen ibd: og Niels Pedersen Nordfiorden.<..>

http://arkivverket.no/URN:rg_read/31072/228/

Fol: 202. Udi Justitz-Sagen indstævnet av Proprietair Moursund contra den u-confirmerede Dreng Christopher Christensen Espenes for begangen Tyverie afsagt paa Egen og Meddomsmændenes Vegne Tirsdagen d: 4de Nov: 1788.

Af den For Tyverie Actionerede Dreng Christopher Christensen Espenes egen Friivillige og utvungen Tilstaaelse for Retten og de 2de afhørte Vidners eedelige Forklaring om hans forhen giorte Bekiendelse for Præsten, samt hans Madmoders Nille Samsonsdatters afgivne Vidnesbyrd er det bleven oplyst, at bemeldte Christopher Christensen Espenes har om Vinteren 1786 gaaet ind paa sin Farfaders Christopher Christensen Espenes hans Stabur og der udtaget af en Kiste en Deel? Penge som efter hans Madmoders Opgivelse skal beløbe til 10Rdr dem hun paa 4rd12s: nær har faaet tilbage igjen. Og som det af Sognepræsten Provsten Her Schielderups i Rette Lagde Attest, dateret Vangs Tingstæd d: 30 Sept: 1788 erfares, at bemte Christopher Christensen ikkun var 13 Aar gl: da han i Aaret 1786 for dette Tyverie blev anklaget; saa bliver han for samme straffældig efter Lovens 6 Bogs 17 Cap: 43 Act: Thi Kiendes for Ret: Christopher Christensen Espenes bør for dette sit udøvede Tyverie som et barn at straffes med Riis og at giengielde sin Madmoder de paa den bortstiaalne Sum endnu manglende 4rd 12sk: Dette fuldbyrdes under Justitiens vu.ere Pleje? Og paalegger det Actor at besørge denne Underrets Dom indstævnt til Ober Retten.